

Więcej wiedzy, mniej strachu

Uchodźcy w Polsce

MACIEJ CZARNECKI,
MARIUSZ JAŁOSZEWSKI,
TOMASZ KWAŚNIEWSKI

FOT. ADAM GRAY / BULLS PRESS

więcej wiedzy mniej strachu

Kiedy? Ilu? Gdzie? Jak? – specjalny informator pod patronatem Urzędu ds. Cudzoziemców. Wspólna akcja informacyjna polskich mediów.

EUROPA

● KTO UCIEKA DO UNII EUROPEJSKIEJ?

Od stycznia do lipca do Unii przedostało się 340 tys. cudzoziemców. Z danych Frontexu, unijnej instytucji, która odpowiada za koordynację ochrony granic UE, wynika, że najczęściej przybyszów jest z Syrii – ok. 82 tys., Afganistanu ok. 33 tys., Erytrei – 23,8 tys., Nigerii – 10,7 tys., Pakistanu – 6,4 tys. 9,8 tys. osób pochodzi z tzw. Afryki Subsaharyjskiej. Mniej – z Wietnamu, Gruzji, Gwinei, Maroka, Gambii. Oprócz tego granice UE przekroczyło 23,2 tys. Kosowian.

Według Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji od początku roku w Morzu Śródziemnym utonęło ok. 2,5 tys. osób.

● DLACZEGO UCIEKAJĄ?

Syryjczycy uciekają przed krwawą wojną domową, Somalijczycy przed chaosem i strzelaninami na ulicach, Erytrejczycy przed reżimem, który rządzi ich krajem – powody ucieczek są różne w zależności od kraju. Niektórych nie stać na ucieczkę, np. mieszkańców trapiącego wojną domową Sudanu Południowego, gdzie głód zagłada w oczy 4,6 mln z ponad 11 mln osób. Tacy ludzie nie mają pieniędzy nawet na jedzenie, a za podróż płaci się przemytnikom tysiące euro. Wiele osób, by ją sfinansować, zapożycza się u krewnych lub znajomych, których potem trzeba spłacić.

Wśród usiłujących przedostać się przez Morze Śródziemne do Unii są też tacy, którzy chcą polepszyć swój byt. Na szlaku bałkańskim dołączają do nich Kosowianie i Albańczycy.

● KTÓRE DY DOSTAJĄ SIĘ DO UNII?

Według szacunków Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) prawie 200 tys. osób dostało się do UE szlakiem z Turcji do Grecji, a 110 tys. – z Libii do Włoch. Istnieją też mniej popularne trasy, np. z Maroka do Hiszpanii, z Senegalu na Wyspy Kanaryjskie czy przez wschodnie granice Unii.

● DO JAKICH KRAJÓW TRAFIAJĄ?

Wiele osób, które przybywają do Włoch, przedziera się przez Austrię lub Francję do Niemiec, Szwecji, Norwegii, bo te kraje zapewniają uchodźcom dobre warunki socjalne. Z kolei ci z Grecji podróżują przez Macedonię i Serbię, a następnie przez Węgry i Austrię do Niemiec. Z tego szlaku korzystają też mieszkańcy zachodnich Bałkanów (42 proc. wnio-

sków o azyl w Niemczech od początku roku).

● CZY WSZYSCY UCIEKAJĄ DO EUROPY?

Nie. W telewizji widzimy tłumy ludzi przekraczających nielegalnie granice UE, płynących na zatłoczonych łodziach przez Morze Śródziemne. Mało kto wie, że inne państwa mierzą się z większym kryzysem uchodźczym niż państwa europejskie.

Opiszemy to na przykładzie Syrii. Przed wojną Syria liczyła 23 mln ludzi różnych wyznań, w tym muzułmanów i chrześcijan. Szacuje się, że z powodu trwającej tam wojny domowej, w której walczą trzy strony (wojska rządowe, rebelianci i Państwo Islamskie), wewnątrz kraju miejsce zamieszkania zmieniło 7,6 mln ludzi. Kolejne ponad 4 mln wyemigrowało do krajów sąsiednich.

W Turcji przebywa 1,9 mln Syryjczyków, m.in. w obozach dla uchodźców. Wielu mieszka w namiotach, również zimą. W małym Libanie schronienie znalazło 1,2 mln Syryjczyków. Kolejne 630 tys. uciekło do Jordanii, 250 tys. do Iraku, 132 tys. do Egiptu i 25 tys. do krajów Afryki Północnej.

W Jordanii 86 proc. tych, którzy mieszczą poza obozami, żyje poniżej granicy ubóstwa, wynoszącej 3,2 dol. dziennie. W Libanie 55 proc. uchodźców mieszka w prowizorycznych warunkach. Teraz część osób przebywająca w tych krajach próbuje przedostać się do UE.

● OBECNA FALA LUDZI TO NIE KONIEC.

Z danych Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) zawartych w raporcie „Trendy światowe 2014” wynika, że na koniec 2014 r. na całym świecie było 59,5 mln osób przymusowo przesiedlonych. Opuścili domy z powodu wojen i przesiedlowań. To o 8,3 mln więcej niż rok wcześniej. W ostatnich pięciu latach wybuchło co najmniej 15 konfliktów. Osiem w Afryce (Wybrzeże Kości Słoniowej, Republika Środkowoafrykańska, Libia, Mali, Nigeria, Demokratyczna Republika Konga, Sudan Południowy i Burundi), trzy na Bliskim Wschodzie (Syria, Irak i Jemen), jeden w Europie (Ukraina) i trzy w Azji (Kirgistan, Birma i Pakistan). Tylko niektóre się zakończyły, w 2014 r. do swoich krajów powróciło zaledwie 128 tys. uchodźców, to najmniej od 31 lat. Poza tym wyprawy do Europy ułatwił chaos w Libii, skąd wyrusza wiele łodzi przemytników.

W 2014 r. na całym świecie było 19,5 mln uchodźców, a 38,2 mln zostało przesiedlonych w granicach swoich krajów. Co drugi uchodźca to dziecko

